

Open Monumentendag 2016

Iconen en Symbolen

Capelle- Krimpen- en Ouderkerk aan den IJssel

10 september 2016

<https://beeldbank.rws.nl>, Rijkswaterstaat / Harry van Reeken

Historische schepen: driehoeksvaart tussen Capelle, Krimpen en Ouderkerk

Tijdgeest

Soort: luxe motorschip, nu gerestaureerd in staat van rond 1930.
Bouwjaar: 1908, gebouwd op de werf van de firma Weduwe Johannes van Duijvendijk in Ouderkerk aan den IJssel, in opdracht van familie Kreuk.
Huidige eigenaar: Piet Mourik, Ouderkerk aan den IJssel.

Zeldenrust

Soort: paviljoenschip voor de zand- en grindvaart, sinds 1961 gerestaureerd en sinds 1986 varend museumschip.
Bouwjaar: 1914, gebouwd op de werf van de firma Wed. Johannes van Duijvendijk in Ouderkerk.
Huidige eigenaar: Van Waningstichting, zie www.vanwaningstichting.nl

Goede Gunst

Soort: luxe motorschip, oorspronkelijk gebouwd als Wad- en Sondvaarder.
Bouwjaar: 1928, gebouwd op Boot scheepswerf "Vooruit" in Alphen aan den Rijn met oorspronkelijke naam "Keteldiep".
Huidige eigenaar: Teun de Jong, Ouderkerk aan den IJssel (sinds 1994).

Elizabeth

Soort: Sloopboot.
Bouwjaar: 1918, gebouwd op scheepswerf De Jong in Papendrecht. Gebrand en te boek gesteld in 1948.
Huidige eigenaar: Piet de Waardt, Ouderkerk aan den IJssel

Monumenten en activiteiten Ouderkerk aan den IJssel

Dorpskerk (Kalverstraat 1)

De Dorpskerk van Ouderkerk aan den IJssel is op 10 september van 10.00 tot 17.00 uur open. Een mooie gelegenheid om de kerk met het fraaie praalgraf van de graven van Nassau-Lalecq (nazaten van prins Maurits), het 17e-eeuwse meubilair met prachtig koper- en houtsnijwerk en de eeuwenoude grafzerken te bezichtigen.

Exposities

In de kerk kunt u een uitgebreide expositie bekijken over de kerk, de beide grafkelders van het geslacht Nassau-Lalecq, het Kamorgel en het busongeluk van 20 november 1941. De tentoonstelling bestaat uit foto's, archiefmateriaal en oude voorwerpen, waaronder uniek materiaal over de drie kinderen van ds. J.G. Woelderink, die bij het busongeluk omkwamen. Ook de bijzondere video-opnamen die door Nico Holdermans in 2001 in het praalgraf gemaakt zijn, maken deel uit van de expositie. Daarnaast kunt u de presentatie over 'Iconen en Symbolen' bekijken.

Orgelspel en beklimming kerktoeren

Het historische Kam-orgel uit 1854 wordt de hele dag bespeeld. U kunt op de orgelgalerij kijken, waar u uitleg krijgt over het orgel. Verder zijn er optredens van een fluitist (tussen 13.00 en 14.00 uur) en kamerkoor 'Pro Musica' uit Ouderkerk aan den IJssel onder leiding van Cees van der Slik (10.45 tot 11.15 uur). U kunt de hele dag aansluiten bij een rondleiding door de kerk en u kunt de kerktoeren met een gids elk heel en half uur beklimmen. **Meer informatie:** Nico Holdermans, tel. 0180 - 682953, e-mail: holdermansnico@gmail.com. **Tijdens Open Monumentendag:** tel. 06 - 12110727.

Oog voor kunst Muziektent

Bij de muziektent aan de Kerkweg in Ouderkerk aan den IJssel zal Oog voor kunst enkele workshops geven. - een voor kinderen - en een voor kinderen vanaf 12 jaar en volwassenen. De kinderen gaan een huisje met mozaïeksteentjes beplakken. Deze huisjes zijn gemaakt uit een gasbetonblok en de kinderen kunnen ze beplakken met steentjes. De wat

Open MONUMENTENDAG

Capelle- Krimpen- en Ouderkerk aan den IJssel

wordt georganiseerd door

Historische Vereniging Ouderkerck op d'IJssel
www.hvouderkerck.nl

Historische Kring Krimpen aan den IJssel
www.historischekringkrimpen.nl

Historische Vereniging Capelle aan den IJssel
www.hvc-capelle.nl

Deze brochure werd geproduceerd door www.avwvakpers.nl

Overzicht aankomst/vertrektijden te Ouderkerk Steiger III

Opstappen bij Steiger III

NB Vaartijden zijn verwachte tijden. Het aan boord gaan geschiedt geheel voor eigen risico. De organisatoren van Open Monumentendag 2016 aanvaarden geen enkele aansprakelijkheid voor eventuele schade.

tijd	schip	van	naar
10.30	Elizabeth	-	Krimpen
11.00	Tijdgeest	-	Krimpen
11.30	Goede Gunst	-	Krimpen
11.55	Elizabeth	Capelle	Krimpen
12.05	Zeldenrust	Krimpen	Capelle
12.30	Tijdgeest	Capelle	Krimpen
13.00	Goede Gunst	Capelle	Krimpen
13.30	Elizabeth	Capelle	Krimpen
13.55	Tijdgeest	Capelle	Krimpen
14.05	Zeldenrust	Krimpen	Capelle
14.30	Goede Gunst	Capelle	Krimpen
15.00	Elizabeth	Capelle	Krimpen
15.30	Tijdgeest	Capelle	Krimpen
15.55	Goede Gunst	Capelle	Krimpen
16.05	Zeldenrust	Krimpen	Capelle
16.30	Elizabeth	Capelle	-
17.00	Tijdgeest	Krimpen	-
17.30	Goede Gunst	Krimpen	-

Overzicht aankomst/vertrektijden te Krimpen Schelvenaar

Opstappen bij Molen de Schelvenaar

NB Vaartijden zijn verwachte tijden. Het aan boord gaan geschiedt geheel voor eigen risico. De organisatoren van Open Monumentendag 2016 aanvaarden geen enkele aansprakelijkheid voor eventuele schade.

tijd	schip	van	naar
11.00	Elizabeth	Ouderkerk	Capelle
11.15	Zeldenrust	Capelle	Ouderkerk
11.30	Tijdgeest	Ouderkerk	Capelle
12.00	Goede Gunst	Ouderkerk	Capelle
12.30	Elizabeth	Ouderkerk	Capelle
13.00	Tijdgeest	Ouderkerk	Capelle
13.15	Zeldenrust	Capelle	Ouderkerk
13.30	Goede Gunst	Ouderkerk	Capelle
14.00	Elizabeth	Ouderkerk	Capelle
14.30	Tijdgeest	Ouderkerk	Capelle
15.00	Goede Gunst	Ouderkerk	Capelle
15.15	Zeldenrust	Capelle	Ouderkerk
15.30	Elizabeth	Ouderkerk	Capelle
16.00	Tijdgeest	Ouderkerk	Capelle
16.25	Goede Gunst	Ouderkerk	Capelle
16.30	Tijdgeest	Capelle	Ouderkerk
16.55	Goede Gunst	Capelle	Ouderkerk

Overzicht aankomst/vertrektijden te Capelle Vuykpark

Opstappen bij Restaurant Fuiks

NB Vaartijden zijn verwachte tijden. Het aan boord gaan geschiedt geheel voor eigen risico. De organisatoren van Open Monumentendag 2016 aanvaarden geen enkele aansprakelijkheid voor eventuele schade.

tijd	schip	van	naar
11.00	Zeldenrust	-	Krimpen
11.15	Elizabeth	Krimpen	Ouderkerk
11.45	Tijdgeest	Krimpen	Ouderkerk
12.15	Goede Gunst	Krimpen	Ouderkerk
12.45	Elizabeth	Krimpen	Ouderkerk
13.00	Zeldenrust	Ouderkerk	Krimpen
13.15	Tijdgeest	Krimpen	Ouderkerk
13.45	Goede Gunst	Krimpen	Ouderkerk
14.15	Elizabeth	Krimpen	Ouderkerk
14.45	Tijdgeest	Krimpen	Ouderkerk
15.00	Zeldenrust	Ouderkerk	Krimpen
15.15	Goede Gunst	Krimpen	Ouderkerk
15.45	Elizabeth	Capelle	Ouderkerk
16.15	Tijdgeest	Krimpen	Krimpen
16.40	Goede Gunst	Krimpen	Krimpen
17.00	Zeldenrust	Ouderkerk	-

oudere kinderen en volwassenen kunnen een ets maken van een icoon of idool, een portret dus.

Oudheidskamer (Dorpsstraat 19)

De Oudheidskamer van Historische Vereniging 'Ouderkerck op d' IJssel' is van 10.00 tot 17.00 uur open. Daar kunt u een boeiende expositie zien over de plaatselijke middenstand in het verleden. Om 14.00 uur kunt u met een gids van de Historische Vereniging een dorpswandeling maken in de omgeving van de Dorpskerk. Vertrek vanaf de Oudheidskamer ('d' Ouwe Backery'). *Meer informatie: Tinus Dekker, tel. 0180 - 682426, e-mail: martinusdekker@hetnet.nl*

'Choco-Kado De Berekuil' (Kalverstraat 4)

Meer informatie: 'Choco-Kado De Berekuil', tel. 0180 -681864, e-mail: mail@deberekuil.nl. Kijk verder op: www.deberekuil.nl

In 'Choco-Kado De Berekuil' maken de medewerkers op ambachtelijke wijze chocola, die al meerdere malen in de prijzen is gevallen. Kom kijken (en proeven) tussen 10.00 en 17.00 uur in de vernieuwde winkel. Ook wordt de nieuwe patisserie officieel geopend. Daarnaast kunt u lekker op het terras zitten.

Ouderkerkse Kunstenaarsgroep 'Oog voor Kunst'

'Oog voor Kunst' verzorgt van 10.00 tot 17.00 uur in en om de muziektent kunstworkshops voor bezoekers. Leidraad bij de workshops is het thema van Open Monumentendag: 'Iconen en Symbolen'. Daarnaast laten kunstenaars hun eigen werk zien. *Meer informatie: Project Open Monumentendag: Pieta Dijkstra, e-mail: ipaj.dijkstra@hotmail.com. Kijk ook op: www.kunstwaard.nl.*

Vaartocht historische schepen: opstappen bij Steiger III

Neem de tijd om een mooie vaartocht te maken met een van de vier historische schepen die van 10.30 tot 16.00 uur tussen Ouderkerk aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Capelle aan den IJssel varen. Zie het vaarschema aan de achterzijde.

Monumenten en activiteiten in Capelle aan den IJssel

Historisch Museum

Het Historisch Museum aan de Bermweg 13 beleeft op Open Monumentendag de primeur van de tentoonstelling

IJSRET AAN DE IJSSEL

Een expositie die alle aspecten van ouderwetse winters laat zien. Het schaatsen op bevroren sloten en plassen, de schaatswedstrijden die ijsclubs organiseerden, de tocht naar Gouda om de befaamde pijpen te bemachtigen enz. enz. Ook de nadelen van een strenge winter komen aan bod: de IJssel die alleen nog lopend of rijdend kon worden overgestoken, schepen die noodgedwongen, ingesloten door het ijs, de dooi afwachttten. Kortom, over alles wat een winter tot een echte winter maakt. Zelfs een koek-en-zopie ontbreekt niet. Komt dat zien, komt dat zien! Het museum is geopend tussen 10 uur 's morgens en 4 uur 's middags. Gratis toegang.

J.A. Beijerinckgemaal

Bij een bezoek aan het museum kan ook de machinekamer van het gemaal worden bekeken. Het J.A. Beijerinck gemaal laat op gezette tijden de machines draaien. De machinisten geven graag toelichting op wat er zoal in de machinekamer staat opgesteld.

Dief- en Duifhuisje..... altijd wat te doen.....altijd spannend!

In dit kleinste museum van Nederland de expositie EEN DIJK VAN EEN DIJK over Schielands Hoge Zeedijk. Deze dijk van een dijk is één van de belangrijkste dijken in Nederland. De dijk strekt zich uit van de Gouwe bij Gouda tot de Schie bij Schiedam. De dijk stamt uit de 12e en 13e eeuw en beschermt momenteel een gebied met ruim 3 miljoen inwoners in Zuid Holland tegen overstroming. Momenteel wordt het dijkvak tussen Slotlaan en Mient versterkt.

Monumenten en activiteiten Krimpen aan den IJssel

Streekmuseum voor de Krimpenerwaard (IJsseldijk 312)

Over een door appelbomen omgeven klein-kerpad loopt u via het 'boenhok', de wagenschuur en de hooiberg naar de grote monumentale boerderij van het type 'Hallehuis' (uit 1690). In de boerderij is het Streekmuseum Krimpenerwaard gevestigd. Het museum geeft u een beeld van 'het (boeren) leven van 100 jaar geleden'. De stal, de keuken, de pronkkamer en de kelder zijn nog precies zoals toen waren. In de vaste tentoonstelling is daarnaast aandacht voor de binnenvaart, de steenplaatsen en de touwslagerij in de Krimpenerwaard. In een oud 'Ot en Sien' klaslokaaltje kunt u plaatsnemen in de schoolbanken en schrijven met griffel en lei.

Activiteiten in en rond het streekmuseum

Bij het streekmuseum is een halte van de huifkar, waar u in- en uit kunt stappen. Van 10.30 tot 15.30 uur geeft Leo Roest een demonstratie op de touwbaan op het museumterrein. Snuffelen op de Brocantemarkt kan ook van 10.30 tot 16.00 uur. Binnen in het schoolklasje geeft de Historische Kring Krimpen van 11.00 tot 14.00 uur een presentatie over de Algerbrug. Op het museumterrein treedt 's middags de Melody en Percussionband van Concordia op tussen 13.00 en 14.30 uur. *Meer informatie: www.streekmuseumkrimpenerwaard.nl.*

IJsseldijkkerk (IJsseldijk 232)

De IJsseldijkkerk is de eerste kerk in Krimpen aan den IJssel. De kerktoeren van dit stijlvolle gebouw is een rijksmonument. Deze Waterstaatskerk aan de IJsseldijk werd in 1866 officieel geopend. Tot blijdschap van vele Krimpenaren, want tot halverwege de 19e eeuw gingen de leden van de Hervormde Kerk namelijk door weer en wind naar de Dorpskerk in Ouderkerk aan den IJssel. De IJsseldijkkerk heeft een goede akoestiek. Vandaar dat hier regelmatig concerten worden gegeven. Het eerstvol-

En verder te zien en te doen

Op de zolder wordt het verhaal van de kastelen van Capelle verteld aan de hand van maquettes en archeologische vondsten. Ook de nieuwste vondst wordt tentoongesteld: een natuursteen kraagsteen uit omstreeks 1600 die werd gevonden in de binnenste slotgracht in het nabijgelegen Slotpark. Vrijwel zeker heeft deze console dienst gedaan als ondersteuning van een balk in het laatste kasteel dat op het Slotelaan heeft gestaan.

Rondleiding Slotpark

Tijdens Open Monumentendag wordt een rondleiding gegeven door het Slotpark met het vernieuwde Slotelaan. Vertrek om 14.00 en 15.00 uur vanaf het Dief- en Duifhuisje. *Het Dief- en Duifhuisje is op Open Monumentendag geopend van 10.00 tot 16.00 uur. Toegang gratis.*

Het Van Cappellenhuis

Het pand is in 1898 gebouwd in Neorenaissance stijl voor de zes jaar eerder opgerichte Van Cappellen Stichting door Johannes Nolet en diens echtgenote Anna Maria van Cappellen. Stap even binnen en laat u verrassen door optredens, een grootse kunst-sale (ook op vrijdag en zondag).

De Regentkamer

In het Van Cappellenhuis treft u één van de mooiste regentkamers van Nederland aan. Vrijwilligers van de HVC leiden u er graag rond en vertellen over de historie van dit voormalige bejaardenhuis van de Van Cappellen Stichting.

Dorpskerk

De Hervormde of Dorpskerk dateert in oorsprong uit het begin van de 15e eeuw, maar werd verwoest in 1574 en vervolgens hersteld in resp. 1592 en 1664-'65 uit welk jaar het koor dateert. De kerk is een Rijksmonument, evenals de toren uit 1805. Vanzelfsprekend zijn er ook veel (kinder)activitei-

gende IJsseldijkkerkconcert is op zaterdag 17 september 2016. *Meer informatie hierover vindt u op: www.ijsseldijkkerkconcerten.nl*

Activiteiten in en rond de kerk

De IJsseldijkkerk is op 10 september van 10.00 tot 16.00 uur geopend voor het publiek. In de kerktuin is een grote jaarmarkt. Snuffel gerust rond bij de kraampjes met brocante, boeken en andere hebbedingen. Maak kans op een prijs bij het Rad van Avontuur. Ook kunt u lekkere hapjes en drankjes kopen. 's Middags kunt u genieten van mooie orgelmuziek in de kerk. Verder kunt u inzage krijgen in de doop- en huwelijksregisters bij Jan van der Ent, medewerker kerkelijk bureau. *Meer informatie: www.ijsseldijkkerk.nl.*

Stormvloedkering

Het 'icoon' dat Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Ouderkerk verbindt, is natuurlijk de rivier de Hollandsche IJssel met als markant kunstwerk de Algerbrug/Stormvloedkering. De Stormvloedkering is een stuw in de rivier

die dient om te voorkomen dat bij extra hoogwater teveel water landinwaarts komt. Het is het oudste kunstwerk van de Deltawerken. De kering in de Hollandsche IJssel sluit zo'n vijf tot zes keer per jaar. In januari 1954, nog geen jaar na de Watersnoodramp, werd begonnen met de eerste baggerwerkzaamheden. Het eerste deltawerk van Nederland, de Stormvloedkering, bestaat uit twee schuiven. Als de ene defect is, kan men terugvallen op de andere schuif. In 1958 werd de Algerbrug en de eerste schuif opgeleverd.

Atoombunker

Vlakbij de Algerbrug is een atoombunker, nog volledig ingericht en operationeel als schuilkelder voor maximaal 36 personen. De bunker is gebouwd in de jaren tachtig, tijdens de nadagen van de Koude Oorlog. Het was een

ten in en rondom de Dorpskerk. De Dorpskerk is open voor het publiek, het orgel zal worden bespeeld en er worden rondleidingen gegeven.

Kunstmarkt

De Kunstmarkt van Capelle kent een traditie van 46 jaar. De markt werd sinds 1970 jaarlijks op verschillende locaties in Capelle georganiseerd, waarvan nu 30 jaar aan de Kerklaan, een vriendelijk straatje met haar mooie oude Dorpskerk aan de voet van de dijk aan de IJssel. De organisatoren hebben ook dit jaar weer een groot aantal kunstenaars bijeengebracht, die werkzaam zijn op diverse gebieden van de beeldende kunst. Een veelzijdig aanbod en 'voor elk wat wils'. Op de Kunstmarkt is bovendien een oud ambacht te bewonderen: het stoelen matten.

De Hoeksteen

Het kerkgebouw van de PKN gemeente De Hoeksteen aan de Rivierweg 15 in Capelle is in 1968 gebouwd. Het is een markant gebouw in het centrum van Capelle aan den IJssel. Gebouw en inrichting zijn rijk aan symboliek. Er zijn rondleidingen om 11 uur en om 13.30 uur, waarin een toelichting op de architectuur wordt gegeven.

Geloof inspireert tot kunst en kunst geeft nieuw zicht op de spirituele ervaring. Ook in PKN kerken heeft kunst de laatste jaren haar plaats verworven. Het tweejaarlijkse Feest van de Geest is daar een voorbeeld van. Deze keer stellen we een aantal hedendaagse iconen in glas van de Capelse theoloog kunstenaar van Anne-Marie van der Wilt ten toon. www.zin-in-kleur.nl

Iconen worden wel vensters op de hemel, of ladders naar de eeuwigheid genoemd. Dit geeft aan dat het bij een icoon nooit om de icoon of afbeelding zelf gaat, ook niet om deze te aanbidden. Iconen laten geen natuurgetrouwe afbeelding zien. Ze geven een meer symbolische verbeelding om de kijker uit te nodigen door de icoon heen te kijken en zo te verwijzen naar het oerbeeld daarachter. Het oerbeeld verwijst naar God, Jezus, Maria, engelen en heiligen. Iconen scheppen ruimte voor verstillig, gebed en meditatie om daarin het mysterie en de mystiek van het geloof te ervaren. Juist in de overprikkelde tijd waarin wij leven zien we meer belangstelling voor iconen.

onderdeel van een verdedigingsplan, waarbij diverse cruciale sluizen, stuwen en stormvloedkeringen in heel Nederland van een atoombunker zijn voorzien. De atoombunker heeft als doel gehad het sluispersoneel voor de dreigende atoomoorlog te beschermen.

In het geval van een atoomaanval was het van belang dat de medewerkers van Rijkswaterstaat in staat zouden zijn om de waterkering elektrisch of handmatig te kunnen sluiten om eventuele overstromingen van het achterliggende gebied te voorkomen. Openstelling/rondleiding door gidsen: van 11.00 tot 16.00 uur. Bij de atoombunker (IJsseldijk, tegenover nr. 430) stopt ook de huifkar, die langs de monumenten op de IJsseldijk rijdt.

Vaartochten historische schepen

Opstappen bij molenrestaurant De Schelvenaer Een leuk horecapunt (geen monument) om even bij te komen met drankje en wat lekkers, is het sfeervolle molenrestaurant De Schelvenaer. Deze molen is in 1993 herbouwd naar de originele korenmolen 'Onverwacht' die in 1930 is afgebrand op dezelfde plek. U kunt hier van 11.00 tot 16.00 uur terecht voor een kopje koffie, thee of een glas frisdrank en indien gewenst een 'kleine hap'.

Driehoeksveer Capelle, Krimpen, Ouderkerk

Bij de aanlegsteiger achter het restaurant kunt u opstappen en meevaren op een van de historische schepen naar het Havenfront van Ouderkerk aan den IJssel en naar de aanlegsteiger bij het Vuijkerrein in Capelle aan den IJssel. Dit 'driehoeksveer' vaart de hele dag door tussen 11.00 en 17.00 uur. Zie het vaarschema aan de achterzijde.

Moria Kerk

Dit kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente aan de Doormanstraat werd in 1953 geopend. Er wordt informatie gegeven over de bouw van de kerk, over de glas-in-lood ramen, het stucwerk e.d. Bovendien wordt een fototentoonstelling van iconen en symbolen die met het christelijk geloof te maken hebben georganiseerd.

Drie vormen van bijzonder vervoer

Het Driehoeksveer Capelle, Krimpen, Ouderkerk

In alle drie deelnemende plaatsen kunt u opstappen op het 'driehoeksveer' Het vaart de hele dag door tussen 11.00 en 17.00 uur.

Zie het vaarschema aan de achterzijde.

Met de huifkar naar de monumenten in Krimpen

Vanaf molenrestaurant De Schelvenaer vertrekt tussen 11.00 en 16.00 uur op elk heel en half uur een huifkar. In de huifkar is maximaal plaats voor 18 personen. De huifkar stopt bij het Streekmuseum en bij de Atoombunker.

Met de paardentram door Capelle

De Historische Vereniging Capelle biedt u de mogelijkheid om u in Capelle te verplaatsen met een Jan Plezier. Op- en uitstapplaatsen zijn Dorpsstraat t.o. het Van Cappellenhuis, Dief- en Duifhuisje en Historisch Museum (Akkerwinde). De paardentram rijdt tussen 10.30 en 16.00 uur.

